

1. maj tale

LO-sekretær Ejner K. Holst

Tak for invitationen til jeres 1. maj-arrangement.

Hvor er det rart, at vi i år kan mødes til 1. maj og vide, at der er lidt højere til loftet. Det er rart, at vi i år kan se på vores samfund og vide, at det er et mere åbent samfund. Et mere retfærdigt og mere ambitiøst. Det er rart – ja, det er da nærmest befriende – at have fået en ny regering, der hellere vil være kendt for at stå vagt ved velfærdssamfundet, end vagt om grænsebommene.

I LO er vi glade for at have ambitiøse folk på regeringsbænkene, for vi har en stor fælles opgave foran os med at få Danmark op i gear igen.

Men vi har da nok lagt mærke til, at det ikke er alle, der er glade. Pia Kjærsgaard er for eksempel sur.

Ja, hun har endda også set sig sur på LO, fordi vi – i følge Pia Kjærsgaard – ikke gør nok for at forhindre social dumping og vist almindeligvis ikke gør, som hun synes, vi skal. Hun er så sur, at hun har valgt bruge penge på at indrykke store annoncer i dagbladene om, hvor lidt hun bryder sig om den danske fagbevægelse.

Men ved du hvad, Pia? Du kunne have sparet dine mange hundredetusinde kroners annoncer. Vi ved skam alt om, hvor lidt I bryder jer om det arbejde, vi udfører. Det har I brugt 10 år sammen med V og K på at demonstrere:

- I har fyret i SKAT og forringet SKAT's muligheder for at forfølge de plattenslagere, der omgår det danske overenskomstsystem ved at underbetale arbejdskraft fra øst.
- I har gjort indhug i økonomien hos fagbevægelsen, der har stået alene med at løfte opgaven med at finde dem, der arbejder ulovligt i landet.
- I har støttet en regering, der konsekvent har nægtet at systematisere forholdene med den udenlandske arbejdskraft eller at sikre, at de danske overenskomster blev overholdt.

I har lige nøjagtig gjort ingenting i 10 år. Så I burde da have haft rigelig med tid til at stille op som blokadevagter ved de mange blokader, som forbundene i LO-fagbevægelsen har etableret, for at sikre overenskomster hos de mange brådne kar, der har levet højt på, at de danske myndigheder er blevet bedt om ikke at prioritere sagerne. Men nej. Der var I heller ikke.

Og så har jeg ikke en gang nævnt halveringen af dagpengeperioden, efterlønnen som I slagtede, efteruddannelsen som I forringede, eller praktikpladserne I aldrig fandt. Så meget for jeres indsats for de danske arbejdere.

Set i bakspejlet er det en trist periode, som jeg kan da godt kan forstå, at Pia Kjærsgaard er sur over. Der er masser, hun kan bebrejde sig selv – og det kan man da godt blive lidt indebrændt af.

Men det må du selv ligge og rode med, Pia. Din tid som dronning af dansk politik er slut. Så ved du hvad? Vær du bare sur. Jeg er ligeglad.

Er der for øvrigt nogen, der har bemærket, hvor befriende det er, ikke at skulle høre på Pia Kjærsgaards sure og menneskefjendske udtalelser, hver gang man tænder radioen eller tv'et. Jeg har...

For heldigvis er der masser af initiativer, vi kan glæde os over. Vi er glade for, at vi med energiforliget og kickstarten af dansk økonomi har fået sat aktiviteter i gang, der skaber arbejdspladser. Det er altafgørende, at vi får skabt flere arbejdspladser. At vi får hjulpet og dyrket nye ideer inden for de brancher, hvor vi tror på vækst. At vi får de arbejdsløse i beskæftigelse igen.

De muligheder ligger foran os i dag, venner. Dem skal vi løfte sammen.

Hvis vi skal have genskabt troen på, at Danmark har en fremtid både som velfærdssamfund og som produktionsland, så får vi ikke alene brug for hele bevægelsens styrke: Vi får brug for de gode politiske venner på Christiansborg og lokalt. Fagforeningsbosserne og akassemedarbejderne. Tillidsrepræsentanter og alle jer, der får tingene til at glide i dagligdagen.

Vi får brug for hinanden, venner. For hvis vi skal renovere velfærdssamfundet, er der ingen snupstagsløsninger. Desværre. Boligbobler og ufinansierede skattelettelser viste sig ikke at være svaret. Til gengæld efterlod den tidligere regering et økonomisk morads, der ikke har gjort den økonomiske krise nemmere at få hold om.

Regeringen er heldigvis gået i gang med at udbedre skaderne, så vi kan lægge rammerne for en stabil udvikling og konsolidering af velfærdssamfundet.

Det kræver reformer. Og det kræver samling om de store reformer, der kan sikre, at vi også fremover har et trygt sikkerhedsnet – som lønmodtagere, som familier, som ældre, eller hvis vi bliver syge.

Snart er vi flere, der får lejlighed til at bidrage med ideer inden for arbejdsmarkedsområdet. For, som I ved, har regeringen inviteret arbejdsmarkedets parter til trepartsforhandlinger. Og det ser vi i LO frem til, for det er på arbejdsmarkedet – og i produktionen – vi skal finde den råstyrke, der skal genskabe balancen i dansk økonomi.

LO-medlemmerne, inden for det private område har netop godkendt overenskomsterne for de kommende år. Der er, også denne gang, udvist en utrolig ansvarlighed. Det er ikke skægt at se på budgetkontoen og konstatere, at udgifterne stiger med samme fart som altid, men lønnen kun lige slår til. Det vidner om den solidaritet, der er lønmodtagerne imellem.

Vi vil hellere sikre job i Danmark end sikre end højere løn til en mindre skare. Det ville klæde det danske samfund – og da især cheferne i finanssektoren, hvis alle udviste samme vilje til at stå sammen.

Men uanset viljen i toppen af samfundspyramiden så er der behov for reformer for at sikre velfærden.

Først og fremmest er vi nødt til at slippe af med den romantiske forestilling om dansk produktion, som politiske kommentatorer, og andre – der har svært ved at nå gulvet – taler om, når de dømmer Danmark ude som produktionsland.

Prøv at hør her: Industrien opstod i forrige århundrede, men den har udviklet sig voldsomt siden da. Teknologi, miljø og innovation har udviklet branchen, så der i dag er brug for medarbejdere med meget bredere og mange flere kvalifikationer end tidligere. Og kvalifikationer, der hele tiden ændres og udvikles.

Der er ikke meget *Røde* fra Matador eller *Jens Vejmand* over den danske arbejder i dag – og det vil klæde politiske kommentatorer og deres slæng at give de danske lønmodtagere kredit for at bidrage til samfundsudviklingen, i stedet for at dømme produktions-danmark ude.

Der er masser af vindmøller, der skal rejses. Der er broer, der skal bygges. Der er it-systemer, som skal nyudvikles, og arbejdsgange der skal gøres smartere. Der er masser af job til LO-lønmodtagerne, hvis vi får flyttet fokus til de nye jobområder.

Os, der for længst er steget ud af pladderromantikken og ind i jobkampen, har nogle gode bud på, hvad der skal til for at få produktionen på fode igen.

Vi vil sikre en veluddannet arbejdsstyrke. De virksomheder, der etablerer sig hér fremover, vil have en produktion, der er mere kompliceret end den gamle industriproduktion.

Det vil kræve kompetente medarbejdere. Det er noget, vi skal uddanne os til – ikke importere os til. De nye teknologier og de nye arbejdsprocesser, der indføres både i den private og i den offentlige sektor, skal lønmodtagerne i den danske arbejdsstyrke kunne leve op til.

Det kræver naturligvis indsigt at kunne erobre det nye og anvende det bedst. Og det kan lade sig gøre, hvis vi er ambitiøse på voksen- og efteruddannelsesområdet.

Vi har i mange år talt om livslang læring. Om at man altid skal have mulighed for at kunne erhverve sig nye kvalifikationer, kunne omstille sig til nye behov på arbejdsmarkedet og skabe nye karrieremuligheder for sig selv gennem uddannelsessystemet.

Nu er det på tide, at vi får omsat og konkretiseret tankerne, så realiteterne for lønmodtagerne også står mål med ambitionerne. Derfor vil fagbevægelsen skabe mulighed for at gennemføre det, vi har kaldt ”det dobbelte uddannelsesløft”.

Det er dokumenteret, at der i 2020 bliver brug for 60.000 flere faglærte på det danske arbejdsmarked, end vi uddanner. Samtidig vil vi have et overskud af ufaglært arbejdskraft på 110.000, der får sværere ved at finde fodfæste på arbejdsmarkedet.

Det er et regnestykke, som man ikke behøver en lommeregner for at få til at gå op: Det handler om, at de ufaglærte på det danske arbejdsmarked skal gives uddannelsesmuligheder, så de kan uddanne sig til faglært niveau. Det er den ene del af vores ”dobbelte uddannelsesløft”.

Den anden del af uddannelsesløftet handler om jer, der allerede har fået en uddannelse som faglærte. En uddannelse som faglært er jo en god investering, hvis man vil sikre sig en fast plads på arbejdsmarkedet. Men selv de bedst uddannede ligger under for konjunkturerne og for de nye behov, der viser sig inden for branchen.

Det blev jo i høj grad demonstreret, da den tidligere regering lagde loft over betalingen for AMU-kurserne: Det forhindrede ganske almindelige lønmodtagere i at vende tilbage til arbejdsmarkedet, at de ikke længere kunne få de kurser, som arbejdsgiverne efterspurgte.

Må jeg ikke i den forbindelse sige *Tak for ingenting* til Inger Støjberg. Og tak til Mette Frederiksen for at have fjernet loftet igen.

Men læren af dette blev jo, at der er behov for, at også den faglærte arbejdskraft kan efter- og videreuddanne sig. "Det dobbelte uddannelsesløft" betyder, at de faglærte skal have mulighed for at efteruddanne sig til akademi-niveau. Og det handler ikke kun om at sikre produktionen og de ansatte i service- og industrisektoren. Det handler i lige så høj grad om at sikre en veldrevet og effektiv offentlig sektor, der også giver muligheder og motivation til at bidrage for de almindelige lønmodtagere.

Det kan for eksempel være den kontoruddannede, der skal hjælpe de lokale folkeskoler med at effektivisere og smidiggøre deres administration eller deres it-systemer. Det kan være social- og sundhedsassistenten, der skal kunne tage fra, når sygeplejersken skal bistå med administrative opgaver. Eller det kan være teknikeren, der skal arbejde i team, og derfor forventes at kunne varetage et bredere opgavefelt.

Jeg oplever hverken nogen uddannelses- eller teknologiforskrækkelse blandt lønmodtagerne i LO. Der er både vilje til at blive bedre og lyst til at kunne bidrage. Imidlertid er bekymringen ofte, at man primært uddanner dem i toppen af pyramiden, og at de øverste dele af hierarkiet flytter sig uddannelsesmæssigt, uden at alle får uddannelsesstilbuddet. Det skaber både en uddannelses- og en forventningsmæssig kløft mellem LO-lønmodtagerne og deres kolleger på leder og mellemliderniveau.

Den kløft skal vi nu have bygget bro over. Broen hedder "det dobbelte uddannelsesløft" og skal sikre lønmodtagerne mulighed for at bidrage til innovation og effektiviseringer i både den private og den offentlige sektor samt sikre en spændende dagligdag på arbejdspladsen.

En anden kløft, som vi skal have bygget bro over, er den kløft af mistillid og arrogance, som den tidligere regering fik skabt. En mistillid og en arrogance som blev den almindelige omgangstone, når talen faldt på den offentlige sektor, men som med særlig nidkærhed og nøjeregnende millimeterbureaukrati blev effektueret i omgangen med de ledige.

De der siger, at den offentlige sektor blot er en klods om benet på os, de tager fejl. Den private sektor og den offentlige sektor er afhængige af hinanden. Den private sektor skaffer økonomi til vores velfærd.

Men det var ikke muligt uden nogle til at tage vare på vores børn og ældre. Til at sørge for, at vores børn og unge får lært noget og til at sikre, at vi har en ordentlig infrastruktur.

Vi har allerede hørt rigeligt om, hvad den tidligere regering skabte af dårlig aktivering og nedværdigende behandling af voksne mennesker. Det er på høje tid, vi får vendt diskussionen om. Fremover skal der være fokus på, at vi i fællesskab får skabt plads til flere på arbejdsmarkedet. Får skabt flere arbejdspladser.

Det handler ikke om, at hvis vi behandler folk ringe nok, så finder de nok et job. Den økonomiske krise – og den arbejdsløshed, den genererer – den er jo ikke selvforskyldt. Den kan Helle og Achmed og de 160.000 andre arbejdsløse ikke hæfte personligt for.

Og derfor kan Joachim B. Olsen også tage den dummebøde, han for nylig har udstedt til de arbejdsløse, og sende den tilbage til sine sponsorer i Saxo Bank.

For nok bærer vi ikke nag i den danske fagbevægelse. Men vi husker navne. Og vi husker da særligt navnet på den sektor, der bærer hovedansvaret for, at den danske, den europæiske og verdensøkonomien, er havnet i det uføre, den er.

Det ansvar kan ikke individualiseres. Det er ikke den enkelte lediges skyld. Men ligesom det er fællesskabets opgave at sætte en stopper for finansverdenens fup og fidus, så er det bestemt også fællesskabets opgave at få rettet op på de forhold, der skal hjælpe de ledige tilbage på arbejdsmarkedet. Her er der flere indsatser, samfundet kan tage på sine skuldre.

Det giver sig selv, at jobbene hverken kommer hurtigere eller i større antal, fordi de ledige rejser rundt mellem landsdelene. Det er jo dér, kuglestøderen tager fejl. Hvis man vil skabe større fleksibilitet i rekrutteringen, så skal man hellere se på, hvordan vi har indrettet de systemer, der i dag skal gøre jobsøgningen nemmere.

I øjeblikket har vi indrettet vores beskæftigelsessystem efter kommunegrænserne – og selv om mange kommuner er blevet større, så er det kommunale jobmarked sjældent stort nok. Vi skal have de lokale jobmarkeder til at række bredere ud. Vi har brug for, at hele det regionale marked for arbejdskraft bringes i spil, hver gang der dukker en ledig op og skal guides videre.

Det vil derfor være oplagt at invitere a-kasserne med som samarbejds- og sparringspartnere. Deres opland stopper ikke altid ved kommunegrænsen og de har et mere specialiseret kendskab til arbejdsmarkedet – og hvad der eventuelt skal til, for at man som ledig hurtigt kan få foden tilbage igen.

De ideer, og mange flere, skal med, når vi tager til trepartsforhandlinger. Vi skal have vendt skuden og have genskabt fremdriften i det danske samfund.

Det skal være slut med mistillid og arrogance. Det skal være slut med dummebøder og Jens Vejmand-retorik. Og det skal være slut med at behandle arbejdsmarkedspolitikken som et regnearkssystem for skrivebordsgeneraler.

En god og effektiv arbejdsmarkedspolitik er, når vi skaber visionen, der samler vækst, uddannelse og arbejdspladser.

Der skal visionære politikere til for at udfolde den vision.

Der skal en fagbevægelse til for at føre visionen ud i livet og skabe sammenhæng.

Og der skal tillidsrepræsentanter og lønmodtagere til, der tror på, at visionen kan skabe tryghed og sikkerhed om vores velfærdssamfund.

Den chance har vi nu. Lad os gribe den sammen.

Fortsat god 1. maj!